

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

06 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
președinte
judecători

Anatolie Țurcan
Boris Talpă
Ghenadie Eremciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de către inculpatul Spatari Ruslan, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2020, în cauza penală privindu-l pe

SPATARI Ruslan XXXXX, *născut la XXXX, originar și domiciliat în XXXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 11.02.2019 – 04.04.2019;

Instanța de apel: 27.04.2020 – 07.07.2020;

Instanța de recurs: 07.04.2023 – 06.12.2023;

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoreiei Orhei, sediul Rezina din 04.04.2019, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, Spatari Ruslan a fost recunoscut vinovat și condamnat în temeiul art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal și i-a fost stabilită o pedeapsă de 1 an și 6 luni închisoare cu executarea într-un penitenciar de tip semiînchis. Cerința procurorului de încasare a cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, a fost respinsă.

2. Pentru pronunțarea sentinței, instanța de fond a constatat că, Spatari Ruslan la data de 17.10.2018, în intervalul de timp cuprins între orele 02:30-05:00, fiind în casa de locuit a lui Patic Vitalie, locuitor al s. XXXXX, r-ul XXXXX, din intenții de profit, cu scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, în mod ascuns, a sustras din buzunarul cămășii lui Patic Ion, în timp ce acesta dormea în casă, un telefon mobil de model "Nokia 6.1", cu numărul de IMEI

358549082706825, în care se afla cartela sim cu nr. XXXXXXXXX, astfel cauzându-i ultimului un prejudiciu material considerabil în sumă de 5.100 lei.

Acțiunile lui Spatari Ruslan, au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, pe semnele furtului, adică, sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către inculpatul Spatari Ruslan, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În motivarea apelului a indicat că, pedeapsa aplicată este prea aspră, or, acesta a recunoscut vina, cauza fiind examinată în ordinea art. 364/1 Cod de procedură penală, prin urmare, instanța urmează să-i aplice o pedeapsă mai blândă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07.07.2020, a fost respins apelul inculpatului, ca fiind depus peste termen și menținută sentința primei instanțe, fără modificări.

În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat că, sentința Judecătorei Orhei, sediul Rezina a fost pronunțată public și înmănată avocatului inculpatului A. Maliuta la data de 02.04.2019 (f.d. 154), fiind expediată și în adresa Penitenciarului nr. 17 Rezina, inclusiv și pentru condamnat la data de 02.04.2019 (f.d. 155), iar potrivit informației din 03.05.2019 (f.d. 159), inculpatul deja executa sentința contestată, prin urmare, la această dată cunoștea despre sentința instanței de fond.

A reținut instanța de apel că, inculpatul a contestat sentința abia la 18.02.2020, fără a solicita repunerea în termen, ceea ce contravine prevederilor art. 402 alin. (1); 403 alin. (1); 404 alin (1) Cod de procedură penală, iar omiterea termenului de declarare a apelului , atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

5. Nefiind de acord cu decizia instanțe de apel, la 13.01.2023, inculpatul a contestat-o cu recurs, prin care a solicitat casarea acesteia, cu aplicarea unei pedepse mai blânde în privința sa.

În argumentarea recursului menționează că, pedeapsa aplicată în privința sa este prea aspră, or, acesta a recunoscut vina, cauza fiind examinată în ordinea art. 364/1 Cod de procedură penală, prin urmare, instanța urmează să-i aplice o pedeapsă mai blândă, în temeiul prevederilor art. 90¹ Cod penal.

6. Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023), un complet din 3 judecători declară inadmisibil recursul dacă recursul este tardiv.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023), termenul de declarare a recursului este de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

La caz, se reține că, dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău, în cauza penală privindu-l pe Spatari Ruslan a fost pronunțat la 07.07.2020, cu participarea inculpatului Spatari Ruslan, asistat de avocatul Gafton Mihail, fapt confirmat prin

procesul-verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d. 178), inculpatul și apărătorul său fiind notificați că pronunțarea integrală a deciziei va avea loc pe data de 06.08.2020, ora 14:00 (f.d. 178).

Ulterior, la 06.08.2020, ora 14:00 (f.d.178-179), în lipsa inculpatului și apărătorului acestuia, ambii fiind anterior înștiințați, a fost pronunțată integral decizia instanței de apel, copia deciziei integrale fiind expediată la 14.08.2020 (f.d. 188).

Astfel, completul de judecată menționează că potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023), termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel, curge de la data comunicării deciziei integrale.

În acest context, completul de judecată reține că la 13.01.2023, conform ștampilei de pe recurs (f.d. 198), inculpatul Spatari Ruslana, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel peste termenul legal de declarare a recursului prevăzut de lege, fără a invoca argumente întemeiate privind depunerea tardivă a recursului.

Subsidiar, completul de judecată statuează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Mai mult, completul de judecată notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă a deciziei și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Ponomariov vs Ucraina (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, completul de judecată reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza Bodiu vs. Republica Moldova din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea

principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

În acest context, instanța de recurs dispune inadmisibilitatea recursului ca fiind tardiv, aceasta nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, din care motiv nu există temei de a se verifica legalitatea deciziei instanței de apel.

10. În contextul celor enunțate, completul de judecată conchide că, recursul declarat de către inculpatul Spatari Ruslan la 13.01.2023, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07.07.2020, este inadmisibil, fiind tardiv.

În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului declarat de către Spatari Ruslan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2020, în cauza penală în privința lui Spatari Ruslan, ca fiind tardiv.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Anatolie Țurcan

Judecător

Boris Talpă

Judecător

Ghenadie Eremciuc